

زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی (۳۶)

مجله سابق دانشکده ادبیات و علوم انسانی

سال بیست و نهم، شماره ۹۱

پاییز و زمستان ۱۴۰۰

- پیمان انسان و شیطان در *فراوست* گوته و داستان «ضحاک» از *شاهنامه* فردوسی
سمیرا بامشکی، شمسی پارسا
- کارکرد مراقبتی-تنبیهی فضای زندان در زندان سروده‌های احمد شاملو: خوانشی گفتمانی و جامعه‌شناختی
سیداحمد پارسا، منصور رحیمی
- واکاوی مفاخره در شعر فارسی با استفاده از نظریه میدان ادبی بوردیو
محمد پارسانسب، فاطمه احمدی‌زاده کهن
- افعال ماضی تمنایی - شرطی کمیاب در *شاهنامه*
محمدحسن جلالیان چالشتی
- *هفت‌ورنگ* جامی از منظر مؤلفه‌های روان‌شناسی اجتماعی
فرانک جهانبخش، مسروره مختاری، عسگر صلاحی
- بررسی مؤلفه‌های ادب زبانی در *قابوسنامه* با استفاده از نظریه براون و لوینسون
ابراهیم دانش، محمدرضا طوسی نصرآبادی
- *تاریخ جهانگشای جوینی*، راوی جدال ایدئولوژی‌های پنهان یک متن / یک فرهنگ
جواد دهقانیان، محمد خسروی‌شکیب، مهناز طبیعت‌بلند
- بررسی دلایل هبوط آدم از بهشت در متون تفسیری، عرفانی و دیوان‌های شاعران مشهور فارسی تا قرن هشتم هجری
مریم سیدان
- تحلیل جامعه‌شناختی اشعار احمد شاملو با استفاده از نظریه «عمل» پیر بوردیو
زهره فلاحی، احمد خیالی خطیبی، محمدصادق فرید
- تعبیر معنایی نام‌آوای فارسی بر مبنای الگوهای ساخت‌واژی
راحله گندمکار، بنفشه مسگری
- بررسی نقش ظهوری ترشیزی در گسترش فرهنگ و زبان فارسی در دکن
حسین محمدی
- اسپانور / اسپانبر: شرحی بر یک واژه در کتاب *اندرز خسرو قبادان*
ابراهیم واشقانی فراهانی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دوفصلنامه علمی

زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی (۳۶)

مجله سابق دانشکده ادبیات و علوم انسانی
دانشگاه خوارزمی (تربیت معلم سابق)

دوره جدید، سال بیست و نهم، شماره ۹۱
پاییز و زمستان ۱۴۰۰

دوفصلنامه علمی *

* صاحب امتیاز: دانشگاه خوارزمی

* مدیرمسئول: دکتر ناصرقلی سارلی

* سردبیر: دکتر حبیب‌الله عباسی

* هیئت تحریریه:

استاد دانشگاه اصفهان	دکتر حسین آقاحسینی
استاد دانشگاه مازندران	دکتر علی‌اکبر باقری خلیلی
استاد دانشگاه آتاتورک ترکیه	دکتر نعمت ییلدیریم
استاد دانشگاه خوارزمی	دکتر محمدپارسانسب
استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	دکتر تقی پورنامداریان
استاد دانشگاه هرات	دکتر احمدغنی خسروی
استاد دانشگاه خوارزمی	دکتر حکیمه دبیران
استاد دانشگاه جواهر لعل نهرو هندوستان	دکتر سید عین‌الحسن
استاد دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر محمود فتوحی
استاد دانشگاه تهران	دکتر علی‌محمد مؤذنی
استاد دانشگاه خوارزمی	دکتر سیدمرتضی میرهاشمی
دانشیار دانشگاه خوارزمی	دکتر بهادر باقری
دانشیار دانشگاه خوارزمی	دکتر منظر سلطانی
دانشیار دانشگاه خوارزمی	دکتر عفت نقابی
دانشیار دانشگاه بیرجند	دکتر حامد نوروزی

ویراستار ادبی: دکتر زهرا صابری

ویراستار انگلیسی: دکتر حسین بحری

مدیر داخلی: دکتر زهرا صابری

کارشناس مجله: طاهره سادات میراحمدی

دریافت درجه علمی - پژوهشی ۳/۲۹۱۰/۲۱۴ و ۳/۲۹۱۰/۳۶۸ و ۳/۲۹۱۰/۹۸۳۲
۷۶/۳/۲۴ ۸۰/۳/۲۲ ۸۶/۱۱/۷

این نشریه در پایگاه‌های علمی زیر نمایه می‌شود:

www.scholar.google.com

ww.ricest.ac.ir

www.sid.ir

www.noormags.com

www.ensani.ir

www.ISC.gov.ir

www.magiran.com

www.civilica.com

گوگل اسکالر

کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی

مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری اسلامی

پرتال جامع علوم انسانی

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

مگیران

سیوبلیکا

نشانی:

البرز، کرج، حصارک، خیابان شهید بهشتی، بلوار خوارزمی، دانشگاه خوارزمی

کد پستی: ۳۵۸۷-۱۵۸۵

تلفن دفتر مجله: ۰۲۶-۳۴۵۱۰۶۱۱

پست الکترونیکی دفتر مجله: mda72@khu.ac.ir و mdazabanfarsi72@yahoo.com

نشانی وبسایت: <http://jpll.khu.ac.ir>

یادآوری به نویسندگان مقاله

دوفصلنامه علمی زبان و ادبیات فارسی* به منظور ارائه نظریه‌ها و یافته‌های علمی پژوهندگان، هر دوفصل یکبار منتشر می‌شود. از آنجاکه این مجله فقط مقالات پژوهشی را منتشر می‌کند، لازم است چارچوب مقاله پژوهشی را یادآور شویم.

● مقاله پژوهشی حاوی یک مسئله علمی، نظر، اندیشه، پیام و یا دعوی و دست‌کم روش تازه‌ای است که حاصل تحقیق پژوهنده است و به روشی علمی و منطقی بیان و اثبات می‌شود.

● مقاله در برنامه **word** با قلم ۱۲ نازنین تایپ شود و به صورت الکترونیکی با ثبت نام در سایت مجله به نشانی <http://jpl.khu.ac.ir> ارسال گردد. حجم مقاله از ۲۰ صفحه ۲۴ سطر بیشتر نباشد.

● ساختار مقاله: چکیده ← مقدمه ← متن (طرح مقدمات، بحث) ← نتیجه‌گیری ← پی‌نوشت ← منابع

● چکیده: چکیده در صفحه‌ای جداگانه، در حداکثر ۲۰۰ کلمه شامل مسئله تحقیق، روش کار و نتایج به فارسی و انگلیسی به همراه کلیدواژه‌ها.

● مقدمه: شامل طرح موضوع یا مسئله تحقیق، ضرورت آن و پیشینه تحقیقات انجام شده درباره موضوع.

● نمودارها و شکل‌ها: تا حد امکان به صورت آماده برای چاپ ارائه شوند و جای آن‌ها در متن اصلی مشخص شود. مندرجات جدول‌ها روشن و آشکار باشد و شماره‌گذاری آن‌ها نیز به ترتیبی باشد که در متن می‌آید. نمودارها، شکل‌ها و جدول‌ها باید به انگلیسی ترجمه شوند. برای دریافت نمونه، به سایت مجله مراجعه کنید.

● منابع و مأخذ: منابع فارسی باید به انگلیسی ترجمه شوند. در ذکر منابع و مأخذ پایان مقاله الگوی زیر اعمال شود:

کتاب: نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (تاریخ انتشار) *نام کتاب*. نام مترجم یا مصحح. تعداد جلد. نوبت چاپ، محل نشر: ناشر.

مقاله: الف) از مجلات: نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (تاریخ انتشار) «عنوان مقاله»؛ نام نشریه، دوره مجله، شماره، شماره صفحه ابتدا و انتهای مقاله.

ب) از مجموعه‌ها: نام خانوادگی نویسنده، نام (تاریخ انتشار) «عنوان مقاله». *نام مجموعه یا کتاب*. نام و نام خانوادگی تدوین‌کننده مجموعه، محل نشر: ناشر. شماره صفحه ابتدا و انتهای مقاله.

پایگاه‌های وب: نام خانوادگی نویسنده، نام (تاریخ انتشار) «عنوان موضوع»، نام و نشانی پایگاه اینترنتی یا قلم ایتالیک، تاریخ آخرین بازنگری در پایگاه.

● ارجاعات: در داخل متن دقیقاً به این صورت بیاید: (نام خانوادگی نویسنده، سال نشر: شماره صفحه).

● پی‌نوشت: در پانویس صفحات مقاله هیچ‌گونه توضیحی درج نشود، هرگونه توضیحی با شماره تک به پی‌نوشت — که در پایان مقاله و پیش از منابع و مأخذ می‌آید — منتقل گردد.

نویسندگان توجه داشته باشند که مقاله ارسالی در هیچ نشریه، سمینار و همایشی منتشر و ارائه نشده باشد.

مقالات پس از بررسی و ارزیابی علمی، در صورت تأیید، در نوبت چاپ قرار می‌گیرد.

مقالات ارسالی برگردانده نمی‌شود.

مجله در تلخیص و ویرایش مقالات رسیده آزاد است.

دو فصلنامه علمی زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی

فهرست

- پیمان انسان و شیطان در *فراوست* گوته و داستان «ضحاک» از *شاهنامه* فردوسی ۷
سمیرا بامشکی، شمسی پارسا
- کارکرد مراقبتی-تنبیهی فضای زندان در زندان سروده‌های احمد شاملو: خوانشی گفتمانی و
جامعه‌شناختی ۳۷
سید احمد پارسا، منصور رحیمی
- واکوی مفاخره در شعر فارسی با استفاده از نظریه میدان ادبی بوردیو ۵۷
محمد پارسانسب، فاطمه احمدی‌زاده کهن
- افعال ماضی تمنایی-شرطی کمیاب در *شاهنامه* ۸۳
محمدحسن جلالیان چالشتری
- هفت‌اورنگ* جامی از منظر مؤلفه‌های روان‌شناسی اجتماعی ۱۰۱
فرانک جهانبخش، مسروره مختاری، عسگر صلاحی
- بررسی مؤلفه‌های ادب زبانی در *قابوسنامه* با استفاده از نظریه براون و لوینسون ۱۲۹
ابراهیم دانش، محمدرضا طوسی نصرآبادی
- تاریخ جهانگشای* جوینی؛ راوی جدال ایدئولوژی‌های پنهان یک متن / یک فرهنگ ... ۱۵۵
جواد دهقانیان، محمد خسروی‌شکیب، مهناز طبیعت‌بلند
- بررسی دلایل هبوط آدم از بهشت در متون تفسیری، عرفانی و دیوان‌های شاعران مشهور
فارسی تا قرن هشتم هجری ۱۸۱
مریم سیدان
- تحلیل جامعه‌شناختی اشعار احمد شاملو با استفاده از نظریه «عمل» پیر بوردیو ۲۱۵
زهره فلاحی، احمد خیالی خطیبی، محمدصادق فرید
- تعبیر معنایی نام‌آواهای فارسی بر مبنای الگوهای ساخت‌واژی ۲۳۷
راحله گندمکار، بنفشه مسگری
- بررسی نقش ظهوری ترشیزی در گسترش فرهنگ و زبان فارسی در دکن ۲۶۱
حسین محمدی
- اسپانور / اسپانبر: شرحی بر یک واژه در کتاب *اندرز خسرو قبادان* ۲۸۵
ابراهیم واشقانی فراهانی

**The Special Issue of the
Persian Language and Literature**

Kharazmi University

EDITORIAL BOARD

Half-Yearly

* **Licence Holder:** Kharazmi University

* **Managing Director:** Nasergholi Sarli, Ph.D

* **Editor-in-Chief:** Habib-Allah Abbasi, Ph.D

* **Editorial Board:**

Hossain Agha Hossaini/ Professor of Isfahan University

Ali Akbar Bagheri Khalili/ Professor of Mazandaran University

Nimat Yildirim/ Professor of Ataturk University

Mohammad Parsanasab/ Professor of Kharazmi University

Taghi Pournamdarian/ Professor of Institute for Humanities and Cultural Studies.

Ahmad Qani Khosravi/ Professor of Harat University

Hakimeh Dabiran/ Professor of Kharazmi University

Seyyed Eyn Al-Hassan/ Jawaharlal Nehru University

Mahmoud Fotoohi/ Professor of Ferdowsi University

Ali Mohammad Moazzeni/ Professor of Tehran University

Seyyed Mortaza Mirhashemi/ Professor of Kharazmi University

Bahador Bagheri/ Associate Professor of Kharazmi University

Manzar Soltani/ Associate Professor of Kharazmi University

Effat Neghabi/ Associate Professor of Kharazmi University

Hamed Nowrouzi/ Associate Professor of Birjand University

Persian Editor: Dr. Zahra Saberi

English Editor: Dr. Hossain Bahri

Address: 49, Mofateh Ave., Postal Code: 1571914911

Tehran-slamic Republic of Iran.

Tel: 98(26)34510611

Kharazmi University

The Special Issue
Of the
Persian Language and Literature,
Kharazmi University
(Half-Yearly) No. 36

Faculty of Literature and Humanities

Journal of the Faculty of Literature and Humanities

Vol. 29, No. 91
Autumn & Winter 2022
Tehran, Iran

Kharazmi University

Persian Language and literature, Kharazmi University, No.36

Faculty of Literature and Humanities

*Vol. 29, No.91
Autumn & Winter 2022*

- Man's Deal with the Devil in Goethe's "Faust" and Ferdowsi's "Zahhak"
- The Surveillance-Punitive Function of Prison in the Prison Poems of Ahmad Shamlou: A Discoursal and Sociological Analysis
- An Analytical Study of 'Boasting' (Mofakhereh) in Persian Poetry based on Pierre Bourdieu's Field Theory
- Rare Optatives in *Shahnameh*
- Jami's *Haft Awrang* from the Perspective of Social Psychology Components
- A Study of Elements of Linguistic Politeness in *Qabousnameh* Based on the Brown and Levinson Theory
- *The History of Jahāngushāy-i Juwaynī*: The Narrator of the Debate over the Hidden Ideologies of a Text/Culture
- Investigating the Reasons for the Fall of Adam from Paradise in Interpretive, Mystical Texts and in the Divans of Famous Persian Poets up to the Eighth Century A.H.
- A Sociological Analysis of Ahmad Shamlou's Poems Using Pierre Bourdieu's Theory of "Practice"
- Semantic Interpretation of Persian Onomatopoeic Words Based on Word Formation Patterns
- Investigating the Role of Zohuri Torshizi in the Development of Persian Culture and Language in Deccan
- Aspanwar/Asbanbar: A Description of a Word in the Book of *Andarz i Khosraw i Qabadan*